

Příloha č. 2 Metodika hodnocení vlivu Změny č. 8 Zásad územního rozvoje Olomouckého kraje na životní prostředí

Hodnocení vlivů Změny č. 8 Zásad územního rozvoje Olomouckého kraje (Z8 ZÚR OK) bylo zpracováno v rozsahu přílohy č. 4 zákona č. 283/2021 Sb. Hodnocení bylo provedeno v souladu s Metodickým výkladem přílohy č. 4 (II.) k zákonu č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, vydaným MŽP jako „Manuál SEA – Vyhodnocení vlivů ÚPD na životní prostředí a další souvislosti“. Metodika a způsob hodnocení jednotlivých dílčích částí (kapitol) Vyhodnocení vlivů Z8 ZÚR OK na životní prostředí (SEA) je popsána v úvodu příslušné části hodnocení. Dále je proto uveden podrobnější popis zejména hodnocení stávajících a předpokládaných vlivů navrhovaných variant územně plánovací dokumentace nebo jejich invariantního návrhu, vč. kumulativních vlivů, ale i dalších částí hodnocení SEA.

Hodnocení vztahu ÚPD k jiným koncepcím (kap. 1.2.)

Pro hodnocení vztahu změny posuzované koncepce k jiným koncepcím byly vybrány zejména ty koncepce, které se svým zaměřením přímo dotýkají oblasti životního prostředí anebo koncepce, které obsahují podněty, požadavky, priority a cíle dotýkající se předmětu Z8 ZÚR OK.

Pro hodnocení vztahu posuzované koncepce k jiným koncepcím na národní nebo regionální úrovni byla použita následující stupnice:

3 – velmi silný (přímý) vztah: Z8 ZÚR OK obsahuje nebo promítá konkrétní podněty a požadavky dané koncepcí ve změnách využití území

2 – silný (přímý) vztah: Z8 ZÚR OK je bez konkrétně definovaných nároků na změnu využití území, ale obsahuje přímé obecné deklarace promítající požadavky dané koncepcí

1 – slabý, nepřímý vztah: Z8 ZÚR OK neobsahuje podněty, požadavky nebo záměry s přímou vazbou na danou koncepci, vykazuje ale nepřímou vazbu na danou koncepci.

0 – bez vztahu: Z8 ZÚR OK neobsahuje ani nepromítá konkrétní podněty a požadavky dané koncepcí

Číselné vyjádření vztahu posuzované koncepce k jiným koncepcím je doplněno o vysvětlující komentář.

Zhodnocení vztahu ÚPD k cílům ochrany životního prostředí přijatými na mezistátní, unijní nebo vnitrostátní úrovni (kap. 2)

Zhodnocení vztahu posuzované koncepce k cílům ochrany životního prostředí přijatými na mezistátní, unijní nebo vnitrostátní úrovni bylo provedeno pouze pro ty koncepce, u kterých byl v rámci definování vztahu mezi koncepcemi (kap. 1) identifikován silný až velmi silný vztah.

Vztah Z8 ZÚR OK k jednotlivým cílům uvedeným ve strategických dokumentech je vyjádřen pomocí symbolické stupnice, která případně vyjadřuje, nakolik Z8 ZÚR OK přispívá k jejich dosažení. Při hodnocení vztahu Z8 ZÚR OK k jednotlivým cílům je brán hlavní zřetel na nově navrhovaný koridor DD12 pro železniční infrastrukturu (VRT v úseku Prosenice – Brodek u Přerova). Návrh jiných koridorů ani významnější změny výrokové části Z8 ZÚR OK neobsahuje. Z8 ZÚR OK vytváří územní předpoklad pro realizaci stavby VRT. Při hodnocení vztahu Z8 ZÚR OK je tak uvažován i obecný vztah VRT k daným cílům.

Vztah je vyjádřen pomocí následující stupnice:

0 – Z8 ZÚR OK danou prioritní oblast dokumentu neřeší nebo k ní nemá vztah.

1 – Z8 ZÚR OK má k dané prioritní oblasti dokumentu slabý vztah nebo ji řeší okrajově nebo zprostředkovaně.

2 – Z8 ZÚR OK danou prioritní oblast dokumentu přímo řeší nebo k ní má silný vztah.

Číselné vyjádření vztahu posuzované koncepce k cílům / prioritním oblastem ve vybraných strategických dokumentech je doplněno o vysvětlující, příp. upřesňující komentář.

Na základě výstupů analýzy relevantních dokumentů byly pro jednotlivá témata ochrany životního prostředí formulovány odpovídající tzv. referenční cíle, které byly dále vyhodnoceny v navazujících částech SEA.

Údaje o současném stavu ŽP v řešeném území a jeho předpokládaném vývoji, pokud by nebyla uplatněna ÚPD (kap. 3)

V této kapitole jsou postupně popsány jednotlivé složky životního prostředí a jejich stav přímo v místě nově navrhovaného koridoru DD12 Z8 ZÚR OK i v jeho okolí (dotčené území). Dotčené území bylo stanoveno na základě předběžného odborného odhadu dopadu vlivů provedení koncepce na životní prostředí a výskytu jevů a charakteristik životního prostředí, které řešené území definují. Nejsou zde tak definovány charakteristiky životního prostředí pro celé území kraje.

Pro popis současného stavu životního prostředí byla vymezena následující témata:

- Obyvatelstvo a veřejné zdraví
- Ovzduší a klima
- Hluk a další fyzikální a biologické charakteristiky
- Voda
 - povrchová a podzemní voda
- Půda
 - Zemědělská půda (ZPF), pozemky určené k plnění funkce lesa (PUPFL)
- Přírodní zdroje, nestability
- Biologická rozmanitost
 - biogeografická charakteristika území, zvláště chráněná území, lokality Natura 2000, obecná ochrana přírody (přírodní parky, VKP, ÚSES aj.)
- Krajina (krajinný ráz)
- Hmotný majetek a kulturní dědictví
- Dopravní a jiná infrastruktura
- Jiné charakteristiky životního prostředí
 - staré ekologické zátěže

Grafická zobrazení vybraných sledovaných jevů a charakteristik životního prostředí ve vztahu k návrhovému koridoru Z8 ZÚR OK jsou zařazována průběžně v textu popisu současného stavu životního prostředí.

Uváděné informace o předpokládaném vývoji složek ŽP, pokud by nebyla posuzovaná koncepce uplatněna, jsou pouze odborným odhadem zpracovatele vyhodnocení na základě dostupných znalostí. Podkladem pro popis stávajícího stavu ŽP v území jsou dostupné údaje jednotlivých organizací vedoucích evidenci jevů složek ŽP, literární prameny, územně analytické podklady dotčených celků a další dostupné údaje, doplněné o vlastní analýzu dat.

Součástí kap. 3 je i popis hodnocení kvality životního prostředí dle ÚAP dotčených ORP. Toto hodnocení bylo převzato z příslušných ÚAP. Metodika tohoto hodnocení je součástí daných ÚAP.

Charakteristiky ŽP, které by mohly být uplatněním ÚPD významně ovlivněny (kap. 4)

V kapitole je uveden přehled charakteristik, které by mohly být uplatněním ÚPD významně ovlivněny v členění dle výše uvedených témat (složek životního prostředí), s doplněním vysvětlujícího komentáře – tzv. složková analýza. Pro identifikace potenciálního vlivu na jednotlivé složky ŽP byla použita zjednodušená 3-stupňová stupnice (XX – vliv je pravděpodobný, X – vliv nelze vyloučit, 0 – k významnému ovlivnění nedojde, nebo je málo pravděpodobné).

V rámci prostorové analýzy jsou pak popsány potenciální prostorové střety nově navrhovaného koridoru se stávajícími koridory, plochami a oblastmi vymezenými v platných ZÚR, příp. také

se stávajícími stavbami, u kterých nebylo možné předem vyloučit jejich kumulativní a synergické působení.

Současné problémy a jevy ŽP, které by mohly být uplatněním ÚPD významně ovlivněny (kap. 5)

Současné problémy a jevy ŽP, které by mohly být uplatněním koncepce ovlivněny jsou v rámci kap. 5 popsány v členění dle jednotlivých složek ŽP (témata popsána v kap. 3). Za problémy životního prostředí je považována zátěž složek životního prostředí nad úroveň limitů stanovených platnými právními předpisy. U složek životního prostředí, pro které nejsou stanoveny limitní hodnoty zatížení (ZPF, PUPFL, příroda a krajina), jsou za problémy považovány koncentrace nejvyšších, resp. nejnižších hodnot použitých indikátorů na území obce, identifikujících aktuální stav nebo trend.

Dále jsou zde popsány současné problémy ŽP (negativa) identifikované v rámci rozboru udržitelného rozvoje území v územně analytických podkladech Olomouckého kraje (RÚRÚ ÚPD). Identifikace negativ pro vybrané oblasti definované v RÚRÚ ÚPD byla převzata z daného dokumentu beze změny. Způsob definování negativ a jejich odůvodnění tak přísluší do jiného dokumentu. Vliv posuzované koncepce na identifikovaná negativa ŽP byl hodnocen pomocí následující stupnice:

- + koncepce (Z8 ZÚR OK) zlepšuje stav složek životního prostředí souvisejících s problémem, snižuje závažnost problému nebo jej alespoň částečně řeší
- koncepce (Z8 ZÚR OK) zhoršuje stav složek životního prostředí souvisejících s problémem, zvyšuje závažnost problému nebo komplikuje jeho řešení v budoucnu
- 0 koncepce (Z8 ZÚR OK) nemá vliv na daný problém, netýká se ho

Schematické značení vlivu bylo dále doplněno o vysvětlující / upřesňující komentář.

Hodnocení vlivů posuzované koncepce na soustavu Natura nebylo samostatně provedeno, z důvodu vyloučení významného vlivu koncepce na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit nebo ptačích oblastí příslušným orgánem ochrany přírody a krajiny a s přihlédnutím k stanovisku MŽP k potřebě posouzení navrhovaného obsahu Změny Zásad územního rozvoje Olomouckého kraje z hlediska vlivů a životní prostředí, které toto posouzení z výše uvedeného důvodu nepožadovalo.

Zhodnocení stávajících a předpokládaných vlivů navrhovaných variant ÚPD včetně vlivů sekundárních, synergických, kumulativních, krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých, trvalých a přechodných, kladných a záporných (kap. 6)

Dle doporučení MŽP by hodnocení potencionálních vlivů změn ÚPD mělo být provedeno pro změny v textové části (verbální výroky) i pro vymezené plochy a koridory. Hodnotí se vlivy na obyvatelstvo, lidské zdraví, biologickou rozmanitost, faunu, flóru, půdu, zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkce lesa, horninové prostředí, vodu, ovzduší, klima, hmotné statky, kulturní dědictví včetně dědictví architektonického a archeologického a vlivy na krajinu, včetně vztahů mezi uvedenými oblastmi vyhodnocení.

Hodnocení změn v textové části je obvykle prováděno pouze expertním odhadem se zohledněním principu předběžné opatrnosti. Vzhledem k obsahu Z8 ZÚR OK, nebylo hodnocení změny textové části ve vyhodnocení vlivů na životní prostředí explicitně provedeno. Změny v textové části Z8 ZÚR OK zahrnují především změny přímo související s vymezením nového návrhového koridoru DD12 a se zrušením koridoru DD5, jehož funkci přebírá nový koridor DD12. Hodnocení nového koridoru DD12 bylo provedeno samostatně, dle níže uvedené metodiky.

Hodnocení nových nebo měněných ploch a koridorů je provedeno pro všechny nově navrhované plochy a koridory v posuzované koncepci (Z8 ZÚR OK).

Výsledky hodnocení jsou pro každý koridor (plochu) přehledně uvedeny v tzv. hodnotící tabulce zařazené v příloze dokumentu vyhodnocení vlivů změny č. 8 Zásad územního rozvoje Olomouckého kraje na životní prostředí (Příloha č. 1). Popis a metodické vysvětlení jednotlivých částí hodnotící tabulky jsou uvedeny níže. Souhrn vyhodnocení identifikovaných

vlivů nového koridoru Z8 ZÚR OK na jednotlivé složky životního prostředí je pak textově uveden v kap. 6.3.

V rámci jednotlivých témat byly sledovány zejména následující environmentální limity:

- ovzduší, klima – území s překročením imisních limitů v pětiletém průměru, emise skleníkových plynů a lokální (mikro)klimatické podmínky;
- obyvatelstvo, lidské zdraví – soubor determinantů, zahrnující vlivy kvality ovzduší, hluku, vibrací, faktory subjektivního vnímání kvality života a další aspekty;
- povrchové a podzemní vody – záplavová území, CHOPAV, ochranná pásma vodních zdrojů, ochranná pásma přírodních léčivých a minerálních zdrojů, svrchní útvary podzemních vod, útvary povrchových vod. Byly vyhodnoceny vlivy na odtokové poměry a vodní režim krajiny.
- půda – zemědělský půdní fond (třídy ochrany ZPF, viniční tratě) a pozemky určené k plnění funkcí lesa (kategorie PUPFL – lesy hospodářské, lesy zvláštního určení, lesy ochranné);
- horninové prostředí – ložiska nerostných surovin (výhradní ložiska, nevýhradní ložiska, prognózní zdroje), poddolovaná území, svahové deformace, chráněná území pro zvláštní zásahy do zemské kůry, chráněná ložisková území, dobývací prostory;
- biologická rozmanitost, flóra a fauna – zvláště chráněná území (chráněná krajinná oblast, národní přírodní rezervace, národní přírodní památka, přírodní rezervace, přírodní památka), lokality soustavy Natura 2000, lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem, ÚSES nadregionální a regionální úrovně, biotopy vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců (migrační koridory, jádrová území, kritická místa), biosférická rezervace UNESCO. Byly sledovány vlivy na předměty a cíle dotčených ZCHÚ, EVL.
- Kulturní a historické památky, archeologické dědictví, hmotné statky – zastavěné území, dopravní a technická infrastruktura; památky UNESCO, národní nemovitě kulturní památky, nemovitě kulturní památky, městské a vesnické památkové zóny a rezervace, území s výskytem archeologických nalezišť (ÚAN I. a II. kategorie);
- Krajina – přírodní parky, krajinné památkové zóny. Byly vyhodnoceny vlivy na krajinný ráz a fragmentaci krajiny.

Definice hodnocených vlivů (vliv přímý / nepřímý (sekundární), krátkodobý / střednědobý / dlouhodobý, trvalý / přechodný, kladný / záporný) je uvedena níže. Definované vlivy na jednotlivé složky životního prostředí byly dále hodnoceny z hlediska jejich významu (potenciální vlivy významné, mírné, zanedbatelné). Způsob hodnocení míry (významnosti vlivu) je podrobněji popsán níže (viz vysvětlení části tabelárního hodnocení záměrů). Popis a odůvodnění předpokladu vzniku identifikovaného vlivu je pro každý identifikovaný vliv popsán v rámci tzv. hodnotící tabulky a rovněž v rámci kap. 6.3. vyhodnocení.

Hodnocení synergických a kumulativních vlivů posuzovaného koridoru Z8 ZÚR OK je provedeno pro nově navrhovanou koridor Z8 ZÚR OK, koridory stávající ZÚR OK (v platném znění) a stávající stavby nadmístního významu (v území již provozované). Při hodnocení je pro tyto stavby, záměry a koridory používáno souhrnné označení stávající a budoucí (plánované) záměry.

S ohledem na vymezení a obsah Z8 ZÚR OK jsou za stávající záměry nadmístního významu považovány záměry, které mohou mít kumulativní nebo synergické vlivy s VRT. Lze očekávat především kumulativní vlivy v oblasti hluku, krajinného rázu, migrací velkých savců a další. Jedná se tedy především o stávající dálnice, silnice I., pří. II. třídy nebo významné místní komunikace, železniční tratě, nadzemní vedení ZVN a VVN a dobývací prostory nad 20 ha.

Kumulativní a synergické vlivy mohou nastávat především u záměrů, u kterých nastává územní střet, případně které se nacházejí blízko sebe. Dále mohou tyto vlivy hrát významnou roli v některých specifických územích (např. území s prostorovou kumulací ploch a koridorů nebo území s překračováním hlukových limitů). Jelikož předmětem hodnocení Z8 ZÚR OK je pouze jeden koridor, který je vymezen pro umístění vysokorychlostní železniční tratě, nejsou vzata v úvahu území s překračováním imisních limitů znečišťujících látek v ovzduší.

Pro hodnocení kumulativních a synergických vlivů je metodickým doporučením MŽP doporučeno postupovat v 6 krocích, a to:

- 1) popis vhodné metodologie
- 2) zjištění a popis stavu životního prostředí a složek, které by mohly být negativně ovlivněny
- 3) identifikaci a popis možných kumulativních a synergických vlivů
- 4) posouzení těchto vlivů
- 5) vymezení kompenzačních opatření
- 6) stanovení pravidel monitorování kumulativních a synergických vlivů.

Údaje o stavu životního prostředí a jeho složek, který by mohly být negativně ovlivněny (bod 2) byly pro hodnocení kumulativních a synergických vlivů využity na základě analýzy kap. 3-5. V rámci kap. 6.4 (Hodnocení synergických a kumulativních vlivů) nebyly tyto údaje opětovně uváděny. Údaje o stavu životního prostředí z předchozích kapitol byly pro potřeby hodnocení kumulativních a synergických vlivů shledány dostatečné.

Identifikace a popis možných kumulativních vlivů (bod 3) jsou uváděny pro každý hodnocený koridor (plochu) v rámci tzv. hodnotící tabulky (viz níže), která tvoří přílohu vyhodnocení. Popis a odůvodnění předpokladu vzniku identifikovaného synergického nebo kumulativního vlivu je pro každý identifikovaný vliv v této tabulce popsán. Souhrn vyhodnocení identifikovaných potenciálních synergických a kumulativních vlivů nového koridoru Z8 ZÚR OK na jednotlivé složky životního prostředí je pak textově uveden v kap. 6.4.

Pro hodnocení synergických a kumulativních vlivů byla použita níže uvedená definice vlivů (vliv přímý / nepřímý (sekundární), krátkodobý / střednědobý / dlouhodobý, trvalý / přechodný, kladný / záporný). Posouzení těchto vlivů (bod 4) využívá stupnici míry vlivu obdobnou pro samostatné hodnocení navrhovaných koridorů, tj. semikvantitativní stupnice v rozsahu -2 (potenciální významný negativní vliv) až +2 (potenciální významný pozitivní vliv). Bližší popis způsobu posouzení vlivů je uveden níže (viz vysvětlení části tabelárního hodnocení záměru).

Ve vazbě na zjištěné potenciální negativní kumulativní a synergické vlivy byla v souladu s bodem 5 postupu doporučeného MŽP v rámci vyhodnocení vlivu koncepce na životního prostředí stanovena opatření k vyloučení či minimalizaci zjištěných vlivů. Tato opatření jsou stanovena a blíže popsána v kap. 8. Návrh indikátorů pro monitorování kumulativních a synergických vlivů (bod 6) je rovněž uveden v příslušné kapitole vyhodnocení (kap. 12).

Popis a odůvodnění předpokladu vzniku identifikovaného potenciálního synergického nebo kumulativního vlivu je pro každý identifikovaný vliv popsán v rámci tzv. hodnotící tabulky a rovněž v rámci kap. 6.4 vyhodnocení.

Definice hodnocených vlivů:

Přímý vliv je vliv přímo působící na danou složku životního prostředí.

Sekundární vliv je vliv působící na danou složku životního prostředí nepřímo přes jinou (druhou) složku životního prostředí (např. ovlivnění zdravotního stavu dřevin v důsledku ovlivnění kvality půd).

Synergický (společný) vliv vzniká působením vlivů různého druhu a je od těchto vlivů odlišný, např. současné působení vícero zdrojů různých emisí (průmyslové objekty, povrchové doly, automobilová doprava, letecká doprava) může mít za následek vznik kyselých dešťů nebo kombinované vlivy na lidské zdraví.

Kumulativní (hromadný) vliv je dán součtem vlivů stejného druhu, např. více menších zdrojů oxidu dusičitého umístěných blízko sebe způsobí významný vliv na ovzduší „nahromaděním“ těchto emisí, přičemž při posuzování jednotlivých zdrojů izolovaně by takový vliv nemusel být shledán.

Krátkodobý vliv je vliv působící na danou složku životního prostředí po dobu provádění realizace záměru.

Střednědobý vliv je vliv působící na danou složku životního prostředí, jenž není spojen výhradně s realizací záměru, ale nastane v případě realizace záměru v etapách, při nekompletní realizaci záměru či nerealizování doprovodných částí záměru, případně nastane po dobu zkušebního provozu.

Dlouhodobý vliv je vliv působící na danou složku životního prostředí po dobu provozu (užívání) zrealizovaného záměru.

Trvalý vliv je vliv působící na danou složku životního prostředí, jehož působení je při zachování realizovaného záměru nevratné.

Přechodný vliv je vliv, jehož působení je dáno časově omezenými poměry v území.

Kladný vliv je vliv vyvolávající zlepšení dané složky životního prostředí.

Záporný vliv je vliv narušující danou složku životního prostředí.

Tabelární hodnocení záměru („hodnotící tabulky“)

Textové hodnocení v kap. 6 bylo zpracováno souběžně s tabelárním formou hodnocení. Tabelární hodnocení je provedeno pro každý nově navrhovaný nebo měněný koridor změny ÚPD samostatně. Tzv. hodnotící tabulky tvoří přílohu vyhodnocení vlivů posuzované koncepce na životní prostředí,

Hodnotící tabulky tvoří několik částí, které vychází nejen z kap. 6 Vyhodnocení. Tabelární příloha obsahuje popisné, analytické i hodnotící části:

Popis záměru: Základní specifikace záměru (plochy/koridoru), jeho rozloha a výčet dotčených územních celků.

Stávající funkce, hodnoty a limity vymezeného koridoru: V této části je pro jednotlivá témata životního prostředí uveden výčet jevů, které se v koridoru vyskytují. Rozsah zastoupení sledovaných jevů je vyjádřen v plošných/délkových jednotkách a také jako podíl plochy jevu na ploše koridoru (v procentech). Údaje o stavu a výskytu jevů byly sledovány prostřednictvím analýzy GIS na základě dostupných údajů.

Identifikace ovlivnění: Tabelární přehled identifikovaných vlivů, které mohou uplatněním koncepce nastat u jednotlivých sledovaných složek ŽP.

Vztahy mezi oblastmi: V této části je v tabulce znázorněno, která sledovaná témata životního prostředí budou prostřednictvím vyvolaného vlivu rovněž ovlivněna. Cílem tohoto kroku hodnocení je identifikace vztahů mezi oblastmi (složkami) životního prostředí.

Vyhodnocení identifikovaných vlivů: Část vyhodnocení identifikovaných vlivů přehledně uvádí výčet vyhodnocených vlivů a jejich charakteristik, s doplněním informace o významnosti (rozsahu) vlivů a stručným komentářem popisujícím nebo upřesňujícím daný vliv.

Definice vlivů (přímý, nepřímý (sekundární), synergický, kumulativní, krátkodobý, střednědobý, dlouhodobý, trvalý, přechodný, kladný, záporný) jsou uvedeny výše.

Míra vlivů je v tabulce uvedena bodově. Rozsah vlivů je klasifikován semikvantitativní stupnicí:

Hodnocení vlivu	Míra vlivu (popis)	Odůvodnění vlivu
-2	potenciální významný negativní vliv	Uplatnění dané části Z8 ZÚR OK (využití vymezeného koridoru k danému účelu) je pravděpodobně spojeno s potenciálně významným negativním vlivem na danou složku životního prostředí, sledovaný jev nebo charakteristiku. Zjištění vlivu však automaticky neznamená, že k významně negativnímu ovlivnění vždy dojde. Existuje zde však vysoké odůvodněné riziko. Prostorové parametry vymezeného koridoru nebo/a navrhované využití koridoru neumožňují nebo umožňují pouze částečné minimalizaci či vyloučení negativního vlivu. Při hodnocení v této kategorii je stanoveno opatření k vyloučení, minimalizaci nebo kompenzaci vlivů. Realizace záměru je možná za předpokladu dodržení navrhovaných opatření k vyloučení či minimalizaci vlivů. Vlivy záměru na danou složku životního prostředí musí být podrobně prověřeny v rámci zpracování navazující projektové dokumentace.
-1	potenciální mírný negativní vliv	Při uplatnění dané části Z8 ZÚR OK (využití vymezeného koridoru k danému účelu) nelze vyloučit vlivy na danou složku životního prostředí, sledovaný jev nebo charakteristiku. Prostorové parametry vymezeného koridoru nebo/a navrhované využití koridoru umožňují minimalizaci či vyloučení negativního vlivu. Vlivy záměru na danou složku životního

		prostředí musí být podrobně prověřeny v rámci zpracování navazující projektové dokumentace.
0	nulový nebo zanedbatelný vliv	V podrobnosti měřítka Z8 ZÚR OK nebyl identifikován negativní nebo pozitivní vliv na danou složku životního prostředí; zpracovatel hodnocení nepředpokládá ovlivnění sledovaných jevů nebo charakteristik.
+1	potenciální mírný pozitivní vliv	Uplatněním dané části Z8 ZÚR OK (využití vymezeného koridoru k danému účelu) bude pravděpodobně vyvolán mírně pozitivní vliv na danou složku životního prostředí, její charakteristiky nebo sledované jevy v dotčeném území. Hodnocení je voleno i v případě, že uplatněním koncepce budou odstraněny nebo částečně omezeny prvky/činnosti negativně danou složku ovlivňující.
+2	potenciální významný pozitivní vliv	Uplatněním dané části Z8 ZÚR OK (využití vymezeného koridoru k danému účelu) bude pravděpodobně vyvolán významně pozitivní vliv na danou složku životního prostředí, její charakteristiky nebo sledované jevy v dotčeném území. Hodnocení je voleno i v případě, že uplatněním koncepce budou odstraněny nebo významně omezeny prvky/činnosti negativně danou složku ovlivňující.

V případě neurčitosti, zda identifikovaný vliv bude jednoznačně potenciálně významně nebo mírně negativní / pozitivní, negativní / pozitivní či zanedbatelný je použito hodnocení ve tvaru $-1/-2$ ($+1/+2$) a $0/-1$ ($0/+1$).

Sledovaná témata ŽP, na něž byl vliv v rámci zpracování vyhodnocení vlivů sekundárních, krátkodobých, střednědobých, dlouhodobých, trvalých, přechodných, kladných či záporných identifikován nulový nebo zanedbatelný, nejsou v tabulce uvedena.

- *Vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů:* Část vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů přehledně uvádí identifikované synergické nebo kumulativní vlivy daného koridoru s ostatními stávajícími a budoucími záměry (vč. ostatních koridorů posuzované nebo stávající platné koncepce). Podkladem pro stanovení míry potenciálních kumulativních a synergických vlivů byly výše uvedené údaje o charakteru hodnocených záměrů a charakteru území, ve kterém se záměry nacházejí.

Jelikož předmětem hodnocení Z8 ZÚR OK je pouze jeden nový koridor určený pro umístění stavby VRT, lze očekávat především kumulativní vlivy v oblasti hluku, veřejného zdraví, krajinného rázu, záboru půd a bioty. Potenciální kumulativní vlivy lze u nově navrhovaného koridoru s ohledem na jeho charakter sledovat zejména s ostatními stávajícími a plánovanými záměry staveb dopravní a technické infrastruktury, které mají rovněž charakter významných antropogenních linií v území, se všemi s tím spojenými negativními důsledky. Výběr stávajících a budoucích záměrů, pro které byl hodnocen potenciál vzniku kumulativních nebo synergických vlivů, byl proveden na základě prostorové analýzy území.

Míra vlivů je v tabulce uvedena bodově. Rozsah vlivů je klasifikován semikvantitativní stupnicí:

Hodnocení vlivu	Míra vlivu (popis)	Odůvodnění vlivu
-2	potenciální významný negativní vliv	Uplatnění dané části Z8 ZÚR OK (využití vymezeného koridoru k danému účelu) je pravděpodobně spojeno s potenciálně významným negativním kumulativním nebo synergickým vlivem na danou složku životního prostředí, sledovaný jev nebo charakteristiku. V území, do kterého je koridor vymezen je kvalita složky životního prostředí, ke které byl vliv identifikován již významně narušena. Zjištění vlivu automaticky neznamená, že k významně negativnímu ovlivnění vždy dojde. Existuje zde však vysoké odůvodněné riziko. Prostorové parametry vymezeného koridoru nebo/a navrhované využití koridoru neumožňují nebo umožňují pouze částečně minimalizaci či vyloučení negativního kumulativního nebo synergického vlivu. Vlivy záměru na danou složku životního prostředí musí být podrobně prověřeny v rámci zpracování navazující projektové dokumentace. Potenciálně významně negativní vliv je hodnocen v případě, že v dotčeném území je připravována realizace několika záměrů a jejich společné působení může významně negativně ovlivnit některou ze složek životního prostředí.

-1	potenciální mírný negativní vliv	Při uplatnění dané části Z8 ZÚR OK (využití vymezeného koridoru k danému účelu) nelze vyloučit negativní kumulativní nebo synergické vlivy na danou složku životního prostředí, sledovaný jev nebo charakteristiku. V území, do kterého je koridor vymezen je kvalita složky životního prostředí, ke které byl vliv identifikován již narušena (zatížena). Prostorové parametry vymezeného koridoru nebo/a navrhované využití koridoru umožňují minimalizaci či vyloučení negativního vlivu. Vlivy záměru na danou složku životního prostředí musí být podrobně prověřeny v rámci zpracování navazující projektové dokumentace. Potenciálně mírně negativní vliv je také hodnocen v případě, že v dotčeném území je připravována realizace několika záměrů a jejich společné působení může mírně negativně ovlivnit některou ze složek životního prostředí.
0	nulový nebo zanedbatelný vliv	V podrobnosti měřítka Z8 ZÚR OK nebyl identifikován negativní nebo pozitivní kumulativní nebo synergický vliv na danou složku životního prostředí; zpracovatel hodnocení nepředpokládá ovlivnění sledovaných jevů nebo charakteristik. V dotčeném území nejsou připravovány záměry, které by ve spojení s hodnoceným koridorem mohly vést ke vzniku kumulativního či synergického vlivu na danou složku životního prostředí.
+1	potenciální mírný pozitivní vliv	Uplatněním dané části Z8 ZÚR OK (využití vymezeného koridoru k danému účelu) bude pravděpodobně vyvolán mírně pozitivní kumulativní nebo synergický vliv na danou složku životního prostředí, její charakteristiky nebo sledované jevy v dotčeném území. Hodnocení je voleno i v případě, že uplatněním koncepce spolu s realizací všech ostatních plánovaných záměrů bude posílen efekt odstranění nebo částečného omezení prvků/činností negativně danou složku ovlivňující.
+2	potenciální významný pozitivní vliv	Uplatněním dané části Z8 ZÚR OK (využití vymezeného koridoru k danému účelu) bude pravděpodobně vyvolán významně pozitivní kumulativní nebo synergický vliv na danou složku životního prostředí, její charakteristiky nebo sledované jevy v dotčeném území. Hodnocení je voleno i v případě, že uplatněním koncepce spolu s realizací všech ostatních plánovaných záměrů bude významně posílen efekt odstranění nebo částečného omezení prvků/činností negativně danou složku ovlivňující.

Sledovaná témata ŽP, na něž byl v rámci zpracování vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů identifikován vliv nulový nebo zanedbatelný, nejsou v tabulce uvedena. Komentář popisující identifikovaný kumulativní či synergický vliv je vždy součástí tabulky.

Příklady pro možné hodnocení kumulativních vlivů vysokorychlostních tratí: Vysokorychlostní železniční tratě mohou mít negativní kumulativní vlivy na hlukovou situaci a veřejné zdraví se silničními stavbami, pokud se v blízkosti nachází obytná zástavba. V případě dálnic nebo čtyřpruhových silnic jsou tyto vlivy hodnoceny jako potenciální významné negativní, v případě ostatních silnic jako potenciální mírně negativní. V případě, že k územnímu střetu nebo blízkosti dochází ve volné krajině mimo blízká zastavěná území, jsou kumulativní vlivy na hlukovou situaci a veřejné zdraví hodnoceny jako nulové nebo zanedbatelné.

Vysokorychlostní železniční tratě mohou mít negativní kumulativní vlivy na krajinný ráz se silničními stavbami, především s dálnicemi a čtyřpruhovými silnicemi. Na území velkoplošných zvláště chráněných území jsou tyto vlivy hodnoceny jako potenciální významné negativní, v ostatním území jako potenciální mírně negativní. Významná míra negativní vlivu je pak stanovena i případech, kdy dochází ke kumulaci více vícepruhových silnic a železnic na plošně malém rozsahu. Vysokorychlostní železniční tratě mohou mít negativní kumulativní vlivy na krajinný ráz se vzdušným vedením ZVN a VVN. Míra vlivu je rovněž hodnocena s ohledem na výskyt ve zvláště chráněných územích.

Vysokorychlostní železniční tratě mohou mít negativní kumulativní vlivy na migraci velkých savců se silničními stavbami a s železnicemi, pokud procházejí s uvedenými dopravními stavbami v delším úseku v souběhu v migračně významném území. V případě že se jedná o kumulaci obdobných staveb v území mimo vymezené migrační koridory jsou tyto vlivy hodnoceny jako potenciální mírně negativní.

Míra významnosti vlivu pro zábor ZPF nebo PUPFL je dána třídou ochrany ZPF (významněji jsou hodnoceny vlivy na půdy I. a II. třídy ochrany) a rozsahem staveb navrhovaných v dané oblasti.

Navrhovaná opatření k vyloučení, snížení, zmírnění nebo kompenzaci negativních vlivů:

Část navrhovaná opatření zahrnuje popis opatření k vyloučení, snížení a zmírnění negativních vlivů a kompenzační opatření, pro výše identifikované negativní vlivy, vč. vlivů kumulativních a synergických. Hodnocena je rovněž předpokládaná účinnost navrhovaných opatření. Opatření jsou dělena na opatření s účinností malou a velkou. Opatření s předpokládanou velkou účinností, jsou opatření, která pravděpodobně zjištěný negativní vliv významně sníží či zmírní, nebo vyloučí. Velká účinnost navrhovaných opatření je rovněž použita v případě, že lze na základě vyhodnocení podmínek v dotčeném území a šíři navrhovaného koridoru předpokládat vyloučení negativního vlivu v rámci zpracování navazující územně plánovací dokumentace. Stanovena jsou opatření pro témata životního prostředí, která lze uplatňovat v rámci zpracování navazující územně plánovací dokumentace, projektové dokumentace či v rámci navazujících schvalovacích procesů.

Návrh ukazatelů pro sledování vlivů: Přehledný seznam indikátorů pro možnost sledování kvality dané složky životního prostředí a jejich změn, která bude navrhovaným řešením významně ovlivněna.

Celkové vyhodnocení záměru: Souhrnné stručné celkové zhodnocení záměru a jeho vlivů. Celkové vyhodnocení uvádí, zda je využití vymezeného koridoru možné, případně za jakých podmínek, zda byly / nebyly jeho vyhodnocením shledány vlivy vylučující jeho využití. V případě zjištění vlivů, jejichž rozsah a významnost vylučuje využití hodnoceného koridoru/plochy je tato skutečnost uvedena s popisem těchto vlivů.

Porovnání zjištěných nebo předpokládaných vlivů podle jednotlivých variant nebo podle invariantního řešení ve srovnání se současným stavem, popis použitých metod vyhodnocení (kap. 7)

V souladu s přílohou č. 4 zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákona a metodickým výkladem MŽP k této příloze je součástí SEA porovnání zjištěných nebo předpokládaných vlivů jednotlivých variant. Vzhledem k tomu, že posuzovaná koncepce (Z8 ZÚR OK) je navržena invariantně, bylo porovnání provedeno pouze pro jednu aktivní variantu a její srovnání s variantou nulovou.

Jako nulová varianta je uvažován stav bez uplatnění nového koridoru Z8 ZÚR OK tak, jak je popsán v kap. 3 vyhodnocení. Způsob hodnocení aktivní varianty vychází z potenciálních vlivů posuzované koncepce a jejich jednotlivých koridorů uvedených v kap. 6 a metodiky hodnocení zde uvedené. Při srovnání variant byla jako příznivější uvedena vždy ta varianta, u které byl identifikován nižší negativní vliv.

Metodika hodnocení a jeho omezení

Použitá metoda posouzení vychází z Metodického výkladu přílohy č. 4 (II.) k zákonu č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, vydaným MŽP jako „Manuál SEA – Vyhodnocení vlivů ÚPD na životní prostředí a další souvislosti“. Tento metodický výklad již zohledňuje relevantní soudní judikaturu v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí.

Hodnocení vlivů posuzované koncepce (Z8 ZÚR OK) na životní prostředí je metodicky založeno na hodnocení celého obsahu koncepce. Vlastní posouzení návrhu Z8 ZÚR OK na životní prostředí bylo provedeno metodou „ex ante“. Celkové hodnocení vlivů na obyvatelstvo a životní prostředí vychází z jednotlivých dílčích hodnocení zpracovaných v příslušných kapitolách SEA. Podrobná metodika dílčích hodnocení SEA je uvedena výše. Identifikace potenciálních vlivů vychází ze znalostí již prokázaných vlivů obdobných staveb anebo z expertního odhadu dle předmětného obsahu koncepce. Míra podrobnosti hodnocení včetně kvantifikace jejich rozsahu a významnosti odpovídá míře podrobnosti, v jaké je konkrétní jev (záměr/požadavek) v rámci Z8 ZÚR OK definován/vymezen. Jelikož cílem hodnocení bylo

identifikovat problematické plochy a koridory, byla pozornost věnována především negativním vlivům.

Vymezené koridory s konkrétním územním průmětem v grafické části jsou (s výjimkou vlivů na ovzduší) posuzovány především na základě své prostorové superpozice vůči průmětům environmentálních limitů. Vlastní identifikace vlivů hodnocených koridorů na sledované složky životního prostředí byla provedena s využitím geografických analýz datových sad topologicky přizpůsobených měřítku ZÚR, tj. 1: 100 000.

Omezení použitých metod hodnocení spočívá v neznalosti konkrétního stavebně-technického řešení stavby, pro kterou je v Z8 ZÚR OK nově vymezován koridor (např. tunelové řešení, konkrétní podoba železničního spodku včetně požadavků na zemní práce, odvodnění, umístění mostů, oplocení apod.). Na základě znalostí obdobných záměrů lze tak pouze v hrubých obrysech odhadnout, ale nikoliv přesně určit, stavebně-technické řešení budoucích staveb. Koridor pro VRT je vymezen v základní šířce 200 m s rozšířením/zúžením dílčích úseků dle územních podmínek a požadavků na možnost budoucího zpřesnění technického řešení umísťované stavby.

ZÚR jsou koncepčním územně plánovacím dokumentem na úrovni kraje. Pracuje se v nich s územně plánovacími nástroji ve velmi hrubém rozlišení, které nezobrazuje reálné provedení stavby, pouze ho v širokém měřítku lokalizuje do řešeného území. Toto měřítko neumožňuje identifikovat přesně případné konkrétní negativní vlivy na životní prostředí, proto uvedené vyhodnocení vlivů na životní prostředí stanovuje pouze potenciální možnost, nikoliv jistotu vlivu. Zjištění potenciálních negativních vlivů při vyhodnocování vlivů koncepce na životní prostředí tak automaticky neznamená, že k významně negativnímu ovlivnění vždy dojde.

Umístěním jednotlivých staveb ve vymezených koridorech nemusí být složky životního prostředí, jejichž potenciální ovlivnění je v rámci posouzení SEA identifikováno, přímo dotčeny. Význam a rozsah vlivu bude možné přesně určit až v navazujícím procesu EIA na základě podrobnějšího rozpracování projektového řešení záměru.

Při vyhodnocení Z8 ZÚR OK se dále vychází ze skutečnosti, že v měřítku ZÚR nemůže být přihlíženo ke konkrétnímu stavebně-technickému řešení staveb umísťovaných v koridorech ani je nařizovat. Jednalo by se o nezákonnou podrobnost, a o podrobnost řešitelnou nižšími správními akty, kterou tedy nelze, a to i na základě řady soudních precedentů, do územně plánovací dokumentace závazně stanovit. Konkrétní stavebně-technické řešení ani ve většině případů není v době hodnocení známo.

Posuzovaná koncepce Z8 ZÚR OK obsahuje pouze jeden nově navrhovaný koridor, který je vymezen pro stavbu VRT. Omezení hodnocení tak vyplývá i ze skutečnosti, že v České republice zatím nejsou realizovány žádné plnohodnotné vysokorychlostní tratě. Vzhledem k intenzivní přípravě v posledních letech, byly možné vlivy této stavby na životní prostředí již hodnoceny v celé řadě dokumentů na úrovni územně plánovacích dokumentací i projektových záměrů. Vlivy staveb VRT na životní prostředí tak již byly hodnoceny v několika dokumentech vyšší podrobnosti, kde lze potenciální vlivy hodnotit s vyšší přesností. Takováto hodnocení pak bylo možné využít i při hodnocení možných vlivů v rámci posuzované územně plánovací dokumentace.

Jinými skutečnostmi nebylo předkládané hodnocení SEA limitováno.

Popis navrhovaných opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech zjištěných nebo předpokládaných závažných záporných vlivů na životní prostředí (kap. 8)

Na základě provedeného hodnocení všech možných vlivů koncepce na životní prostředí z přechozích kapitol byla dále navržena opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech zjištěných nebo předpokládaných významných záporných vlivů na životní prostředí, popsána v této kapitole.

Minimalizační opatření se obecně dělí dle charakteru na opatření:

- koncepční – jedná se o opatření, která mohou vytvářet podklad pro požadavky na výběr koncepčních variant, úpravy, doplnění či vypuštění jednotlivých výroků z návrhu ÚPD a případně požadavky na etapizaci výstavby
- prostorová – tvoří podklad na požadavky, které řeší úpravy prostorového vymezení navrhovaných koridorů/ploch v návrhu ÚPD (úpravy směrového a šířkového vymezení navrhovaných koridorů) a požadavky na vymezení koridorů/ploch v rámci jejich zpřesnění v ÚPD dotčených obcí

projektová (společná a specifická) – tvoří podklad na požadavky především

S ohledem na měřítko, v němž se ZÚR pohybují, a na účel ZÚR spočívající ve stanovení rozvoje území kraje jako celku, jsou navrhovaná územně plánovací opatření pouze obecná, neboť konkretizace technického řešení stavby přísluší až následnému stupni přípravy záměru.

Zhodnocení způsobu zpracování cílů ochrany životního prostředí do ÚPD a jejich zohlednění při výběru variant (kap. 9)

Zhodnocení způsobu zpracování cílů ochrany životního prostředí do Z8 ZÚR OK bylo provedeno na základě vyhodnocení zohlednění referenčních cílů. Referenční cíle pro sledovaná témata životního prostředí byly stanoveny analýzou koncepčních národních a krajských dokumentů a jsou uvedeny v kap. 2. Způsob zohlednění každého referenčního cíle v Z8 ZÚR OK je přehledně uveden v tabulární podobě.

Vyhodnocení možných přeshraničních vlivů ÚPD na životní prostředí (kap. 10)

V kap. 10 byly hodnoceny možné přeshraniční vlivy koncepce na životní prostředí. Hodnoceny byly možné přesahy vlivů na životní prostředí na území sousedních státních nebo krajských územních celků. Při identifikaci možných přeshraničních vlivů byly zohledněny vlivy vznikající v důsledku uplatnění posuzované koncepce a obecné veřejně dostupné informace o stavu životního prostředí v jiných územních celcích. Pro rozhodnutí o potenciálním vzniku přeshraničních vlivů byly zohledněny následující možnosti jejich vzniku.

Přeshraniční vlivy mohou vznikat zejména, pokud se jedná o aktivity:

- realizované v pohraničních oblastech, které implikují možnost vzniku takových vlivů na životní prostředí, jejichž územní dosah by mohl přesáhnout hranice státu, resp. kraje (mezi potenciálně dotčené složky ŽP patří obvykle ovzduší, voda, krajina);
- typicky koridory technické nebo dopravní infrastruktury navazující na aktivitu stejného charakteru realizovanou na území sousedního státu;
- takového rozsahu, že budou mít strategický význam pro ŽP, VZ nebo bezpečnost s nadnárodním dopadem (typicky v oblasti energetiky).

Souhrnné vypořádání požadavků uplatněných ve stanovisku příslušného úřadu k návrhu zadání nebo k návrhu zadání změny ÚPD (kap. 11)

Souhrnné vypořádání požadavků uplatněných ve stanovisku příslušného úřadu k návrhu zadání nebo k návrhu zadání změny ÚPD reflektuje požadavky uvedené ve Stanovisku MŽP k potřebě posouzení navrhovaného obsahu Změny Zásad územního rozvoje Olomouckého kraje z hlediska vlivů na životní prostředí (č.j. MZP/2025/710/760)

Návrh ukazatelů pro sledování vlivu ÚPD na životní prostředí (kap. 12)

Návrh ukazatelů pro sledování vlivu posuzované koncepce Z8 ZÚR OK na životní prostředí byl proveden pro složky životního prostředí, u kterých byl identifikován potenciální negativní dlouhodobý trvalý vliv a tento vliv lze v měřítku zpracování Zásad územního rozvoje monitorovat. Při návrhu ukazatelů pro sledování vlivů byly zohledněny jednak identifikované předpokládané vlivy, ale také dostupnost vhodných údajů pro stanovené indikátory a možnost jejich sledování a vyhodnocování z úrovně odpovídající ZÚR. Při stanovení indikátorů byly také zohledněny indikátory navržené v SEA Z8 ZÚR OK a možnost pokračování v jejich sledování.

Návrh požadavků na rozhodování ve vymezených plochách a koridorech z hlediska minimalizace negativních vlivů na životní prostředí (kap. 13)

Vyhodnocení vlivů návrhu Z8 ZÚR OK na životní prostředí bylo realizováno metodou „ex ante“. Požadavky na rozhodování ve vymezených plochách a koridorech, které byly průběžně stanovovány při zpracování vyhodnocení vlivů na životní prostředí, tak byly zapracovávány do návrhu výrokové části Z8 ZÚR OK. U každého požadavku na prostorová opatření je uvedeno vyhodnocení, jak byl ve výroku Z8 ZÚR OK požadavek zohledněn, případně jestli již uveden v platných ZUR OK.

Netechnické shrnutí výše uvedených údajů (kap. 14)

Kapitola přehledně shrnuje nejdůležitější části předkládaného hodnocení SEA Z8 ZÚR OK. V souladu s metodickým pokynem MŽP (MŽP: Manuál SEA – Vyhodnocení vlivů ÚPD na životní prostředí a další souvislost; Jednotné postupy a náležitosti v rámci strategického posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (Metodický výklad přílohy č. 4 (II.) k zákonu č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů)) je součástí závěrečné kapitoly SEA i návrh stanoviska MŽP k posuzované koncepci, včetně návrhu požadavků na rozhodování ve vymezených plochách a koridorech z hlediska minimalizace negativních vlivů na životní prostředí.